

50

Boerderij *Wolfslaar*

DINGEN

50 NATUURBELEVENISSEN DIE JE GEDAAN MOET HEBBEN VOOR JE 12^E

BOEKJE

Veel plezier!

Beste ouders,

We hopen dat uw kind veel plezier ervaart met het afvinken van dit '50 dingen boekje'. U herinnert zich vast zelf ook nog wel al die leuke belevenissen uit uw jeugd. Zoals slootje springen, vuurtje stoken of bramen plukken.

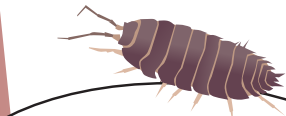
Verschillende activiteiten en producten worden ook aangeboden door Boerderij Wolfslaar en kinderboerderij Parkhoeve Breda-Noord in de activiteitenkalender. Bijv. het huren van waterschepspullen, bouw pakket nestkastje, braakbal pluizen of de reeëntocht. Ook landelijke natuurorganisaties bieden vergelijkbare activiteiten en producten aan.

Met dit boekje kunnen uw kinderen naar buiten, lekker bewegen, ontdekken en vies worden. De natuur is in is goed voor gezondheid en creativiteit van kinderen. Veiligheid blijft natuurlijk altijd belangrijk. We gaan ervan uit dat u een oogje in het zeil houdt bij het zwemmen in natuurwater, slootje springen, schaatsen op natuurijs of vuurtje stoken. Maak er een leuke familieactiviteit of ouder/verzorger/kind activiteit van.

1 PISSEBED JACHT

VERSTOPT ONDER BLOEMPOT, TEGEL OF BOOMSTRONK

Gelukt!

Pissebedden houden van vochtige en donkere plekjes in je tuin en het bos. Het zijn eigenlijk kreeftachtigen en familie van bijvoorbeeld de krab.

Broedzak

Jonge pissebedjes komen uit kleine eitjes. Daarna blijven ze nog een tijdje bij hun moeder in de broedbuidel.

VILENBAL PLUIZEN 2

ZOEK DE BOTJES, HAREN EN SCHEDELTJES VAN HET MUISJE!

OOK VOOR 1 EURO TE KOOP BIJ DE WINKEL VAN BOERDERIJ WOLFSLAAR EN KINDERBOERDERIJ PARKHOEVE

schedeltje

botje

ruggewerveltje

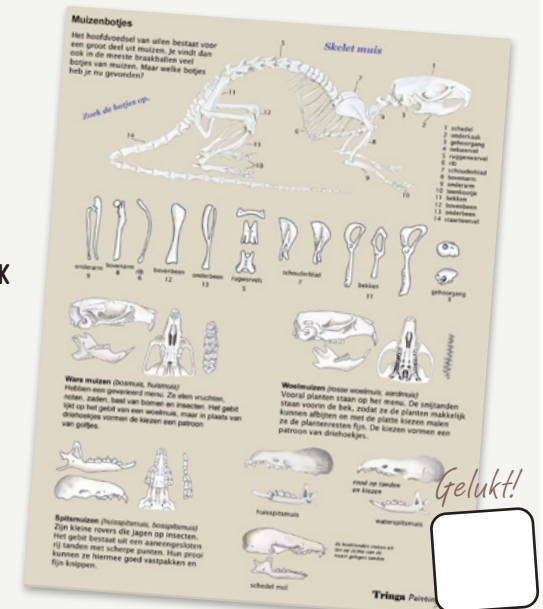
Uilen jagen op muizen en kleine vogeltjes. Deze eten ze met huid en haar op. De onverteerbare botjes, veren, haren en schedeltjes spugen ze gewoon weer uit. Uilenballen heten ook wel braakballen.

Welke botjes en kaakjes kun jij vinden?

Wat heb je nodig?

Satéprikkers, eventueel een loepje

ZOEKKAART OOK TE KOOP IN DE WINKEL VAN BOERDERIJ WOLFSLAAR

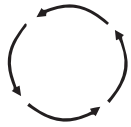
Gelukt!

Maak een schilderijtje

Gebruik zwart papier als ondergrond.

Lekker naar beneden rollen

LAAT JE LEKKER GAAN DOOR HET ZAND

3

Ik vond het:

Gelukt!

4

KNUTSELEN MET EIKELTJES EN KASTANJES

OP EEN ZONNIGE HERFSTAG BUITEN EIKELTJES EN KASTANJES ZOEKEN

Voorboren doe je met een prikpen of een priem.

De verbindingen, armen en benen kun je maken met cocktailprikkers of lucifersstokjes

Teken hier je poppetje na:

Gelukt!

Zin om in een boom te klimmen?

5

VAN TAK NAAR TAK EN BOVENIN OP EEN DIKKE TAK UITRUSTEN EN OM JE HEEN KIJKEN

Nat

Nat is glad, vooral als er mos op zit.

Stam

Blijf zo dicht mogelijk bij de stam, de takken zijn hier het dikst en sterkst. Gezicht naar de stam.

Kijk

Vermijd dode takken, die breken snel af. Je herkent ze aan afgeschilverde bast, vaak afgebroken. En in de lente en zomer zitten er geen blaadjes aan.

Doorbuigen

Buigt de tak flink door, dan is de tak te dun. Kies een dikkere tak. Verder naar boven worden de takken steeds dunner. Buigen de takken door, ga dan niet hoger.

Driepunten

Als je klimt, zorg dat je altijd op 3 punten contact hebt met de boom. Bijv. 2 voeten en 1 hand, of 2 handen en 1 voet, etc.

Buik en durf

Klim met je buik naar de stam toe gekeerd. Dan zie je goed wat je doet. En klim nooit hoger dan je durft. Trilbenen omdat je bang bent, is niet handig :)

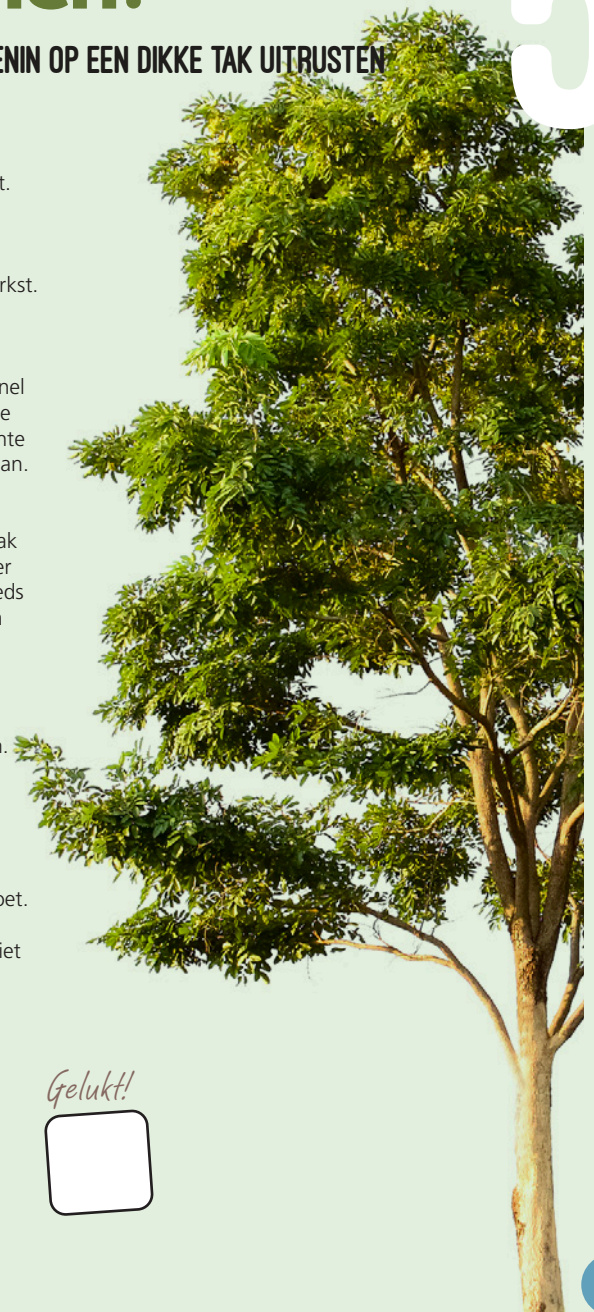
Wat hoger voelde ik me:

Gelukt!

6 SLOOTJE SPRINGEN

PLONS! OF HAAL JIJ WEL DE OVERKANT? NEEM EEN AANLOOP. ZET JE AF EN SPRING NAAR DE OVERKANT.

Gelukt!

net niet gelukt!

7

LIGGEND OP JE RUG NAAR DE STERRENHEMEL KIJKEN

Gelukt!

OOK LEUK, IN JE SLAAPZAK ONDER DE BLOTE HEMEL SLAPEN

8

Ga lekker buiten in de regen spelen

LEKKER IN DE PLASSEN STAMPEN

Gelukt!

Bouw je eigen hut

JE EIGEN PLEKJE BOUWEN

9

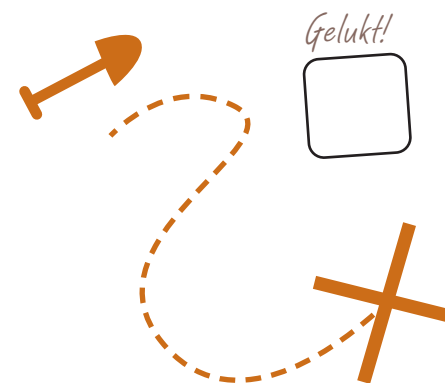
Leuke plek: Speelbos Boverijen

Gelukt!

Begraaf een schat en maak een schatkaart

VRAAG JE VRIENDJES OF VRIENDINNETJES DE SCHAT TE ZOEKEN

Gelukt!

10

11 BAK STOKBROODJES BOVEN HET VUUR

IS DE AS ROODGLOEIEND EN ZIJN ER BIJNA GEEN VLAMMEN TE ZIEN, BAK DAN JE STOKBROODJE

Maak brooddeeg

Zoek een stok van vers hout en schil met een mesje de bast eraf

Pak een bolletje deeg en rol er met je handen een slangetje (niet te dik) van

Wikkel dit om de stok en druk het stevig aan (tekeningetje) Niet te dik!

en bak boven de gloeiende kolen van het vuur!

Gelukt!

Aai een geit of een schaap

HOE VOELT DIT? ZACHT OF RUW? WAT RUIK JE?

Gelukt!

PLAK HIER WAT HAREN VAN HET HEK.

13 WEET JIJ WIE HIER GEPOEPT HEEFT?

GA OP DROLLEKES EXPEDITIE OP DE BOERDERIJ

Gelukt!

ZAAI EEN BLOEMENMENGSEL VOOR DE BIJEN

14

WILDE EN HONINGBIJEN ZIJN HEEL BELANGRIJK. ZONDER BIJEN GEEN GROENTE EN FRUIT OP ONS BORD.

WILDE BIJEN STEKEN NIET!

Gelukt!

Zakje gratis bijenzaad kun je in het voorjaar halen bij de winkel van Boerderij Wolfslaar en Kinderboerderij Parkhoeve

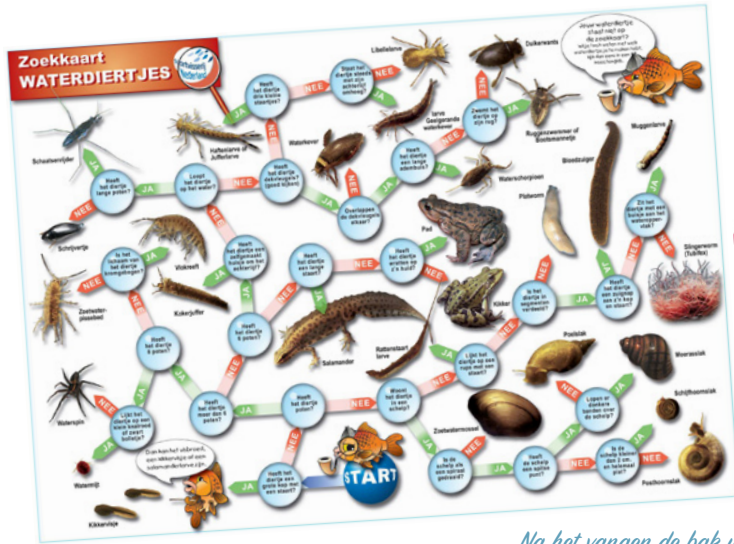

15

Kleine waterbeestjes vangen

WELKE HEB JIJ GEZIEN?

Gelukt!

Na het vangen de bak weer leeggooiden in het water. Visnet, teitje en zoekkaart is te huur bij de winkel van Boerderij Wolfslaar en Kinderboerderij Parkhoeve.

17

MAAK EEN NATUURKUNSTWERK IN HET BOS

ZOEK ALLERLEI NATUURLIJKE MATERIALEN BIJ ELKAAR EN MAAK IETS MOOIS!

Gelukt!

Maak een foto als herinnering!

Maak een speurtocht voor je vriend(inn)en

MET TAKJES OF PIJLTJES EN NATUUIOPDRACHTEN

18

Gelukt!

maak een nachtwandeling in het bos

LUISTER NAAR ALLE GELUIDEN IN HET BOS

Gelukt!

oooooooooooo!

16

19 Help een vogeltje aan een huisje!

KOOP EEN NESTKASTJE EN HANG HET OP!
 of
 TIMMER ER ZELF EEN.
 BOUWPAKKETJE IS TE KOOP
 IN WINKEL VAN BOERDERIJ
 WOLFSLAAR EN KINDERBOERDERIJ
 PARKHOEVE..

Gelukt!

Kikkerdril zoeken

Kikkerdril vind je in poeltjes en slootjes van maart t/m juni.

Nodig:

een aquarium of een hoge glazen bak, steentjes en wat zand.

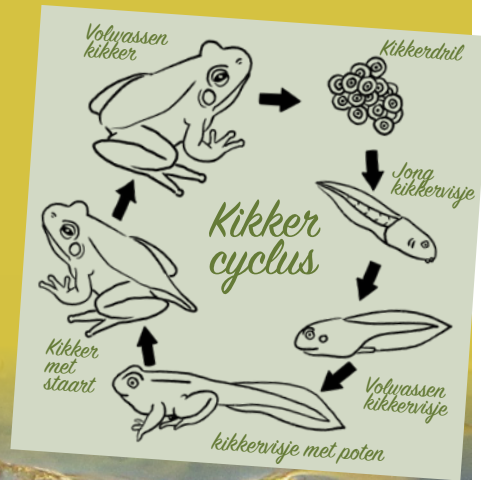
Doen:

- Vul je aquarium met water
- Leg er een klompje kikkerdril in
- En zet de bak op een lichte plek (niet in de volle zon)
- Beginnen met voeren als de kikkervisjes 3 dagen uit het ei zijn.
- Voer stukjes sla, andijvie of paardenbloem
- Regelmatig schoonmaken en water aanvullen.
- Krijgen de kikkertjes pootjes, dan krijgen ze ook langzaam longen. Stapel wat stenen op elkaar, zodat er boven water een uitrustplek ontstaat. Anders verdrinken ze.
- Zijn de kikkertjes volgroeid (ongeveer na 7 weken), dan zet je de kikkertjes terug op de plek waar je het dril gevonden hebt.

Gelukt!

20

21 Slapen in je (zelfgebouwde) tent

Heb jij al eens in een tentje in de tuin geslapen? Vraag een vriendje of vriendinnetje, gezellig samen

Gelukt!

Gelukt!

PLUK EN PROEF WILDE BRAMEN

In augustus zijn de wilde bramen rijp. Heb jij al eens bramen of ander fruit geplukt?

Laat ook wat bramen over voor andere plukkers. En... vogels en muisjes lusten de bramen ook graag.

Wildplukken mag in Nederland, zolang het maar voor eigen gebruik is.

22

Jamrecept:

500 gram bramen
 500 gram geleisuiker

Of kijk op internet voor recept met minder suiker

23

Vogels kijken (met een verrekijker)

Huisemus

Houtduif

Roodborstje

Vink

Koolmees

Merel

WELKE VOGELS ZITTEN ER BIJ JOU IN DE TUIN OF IN DE BUURT?

Gelukt!

24

Gelukt!

Zandkasteel bouwen

NAT ZAND EN BOUWEN MAAR! WAAR? STRAND, ZWEMPLAS, MODDERSPEELPLEK OP BOERDERIJ WOLFSLAAR OF BIJ DE WATERSPEELPLAATS OP KINDERBOERDERIJ PARKHOEVE

25

Gelukt!

Maak een selfie met jouw lievelingsboom of dier

MAAK EEN HEKSEN-DRANKJE

WAT GOOI JIJ ER ALLEMAAL IN?

Gelukt!

Maak ijsklontjes met een eetbaar bloemetje erin

BLOEMETJES VAN VIOOLTJE OOST-INDISCHE KERS

Gelukt!

26

27

IDEE: BRANDNETELTHEE

Pluk een paar topjes van de brandnetels. Doe handschoenen aan en knip de topjes af. Heet water en even laten trekken.

28

BLOTE VOETEN

HOE VOELT DAT? OP BLOTE VOETEN DOOR HET GRAS LOPEN? OF OVER KIEZELSTEENTJES OF HOUTSCHORS?

Gelukt!

Het voelde:

SPEUREN NAAR SPOREN

Welke sporen kom jij tegen bij een boswandeling.

29

Pootafdrukken:

Ree

Hond

Mens

Gelukt!

Koolmees

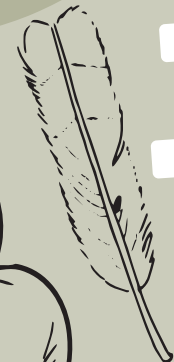

Paard

Vraatsporen:

Eekhoorn

Vos

Merel

Muis

Eend

30

Ontdek een regenboog

REGEN EN ZON TEGELIJK. GROTE KANS OP EEN REGENBOOG.

Gelukt!

TAMME KASTANJES POFFEN

IN DE HERFST VALLEN DE EETBARE TAMME KASTANJES UIT DE BOOM.

31

Gelukt!

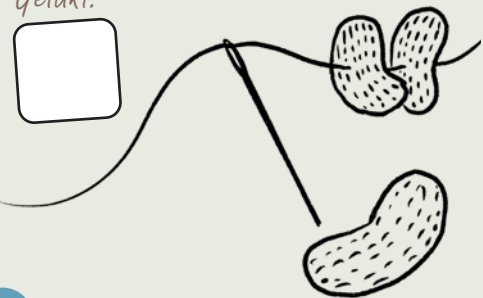
ALS JE ZE POFT IN DE HETE KOOLTJES VAN EEN KAMPVUURJE ZIJN ZE NOG LEKKERDER. MAAK ER WEL EEN KRUIS IN MET EEN MESJE!

32

Voer voor de vogeltjes

HELP DE VOGELTJES IN DE BUURT IN DE WINTER!

Gelukt!

Pindaketting

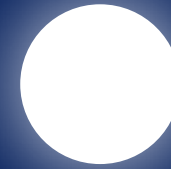

JE KUNT OOK EEN VETBOL MAKEN SAMEN MET ÉÉN VAN JE OUDERS OF VERZORGERS - RECEPTEN OP INTERNET TE VINDEN.

HUIL ALS EEN WOLF NAAR DE VOLLE MAAN

Gelukt!

33

34

Maak een sneeuwpop

Gelukt!

Sneeuwballengevecht Of maak een sneeuwengel

Ga op je rug liggen en beweeg met je armen op en neer. Zo krijg je vleugels!

Gelukt!

35

36

Schaatsen op natuurijs

Gelukt!

Zwemmen in natuurwater

In zee, of in een zwembad!

Gelukt!

37

38

LOOP OVER EEN OMGEVALLEN BOOM

Gelukt!

39

Fluiten op een eikeldopje of grasspriet

FUUUT!

Zo doe je dat!

1. Zoek een intact eikeldopje.
2. Plaats je duimen over de holte. Zorg dat je aan de bovenkant een klein V'tje aan ruimte overhoudt.
3. Plaats nu je lippen tegen de knokkels van je duimen en blaas. Als het goed is hoor je nu een fluittoon. Blaas nog harder en je schrikt het hele bos op.

Gelukt!

Lukt het niet? Ha! Kan ik ook iets wat een ander niet kan.

40

Ga vliegeren

MAAK ZELF EEN VLEI GER OF KOOP ER EEN! WAAR IS VEEL WIND?

Wat heb je nodig? materiaal

41 cm x 70 cm vliegerpapier
dun bindkoord
1,5 m stok, diameter 6 mm
een ring, bijvoorbeeld van een sleutelhanger vliegerkoord

gereedschap

lijm zaagje
schaar lineaal

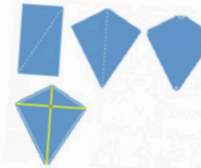
Gelukt!

Geraamte

Zaag de stok in tweeën, zorg dat de ene kant 70 centimeter en de andere kant 80 centimeter is. Zaag gleufjes in de uiteinden van beide stokken. Zet met een potlood een streepje op de stok van 80 cm, zodat deze wordt verdeeld in een stuk van 60 cm en 20 cm. Bind de stok van 70 cm kruislings vast over het potloodstreepje met de **hekknoop**. Leg het bindkoord door de sleuven van de stokken zodat de bekende ruitvorm ontstaat en knoop vast met de **platteknoop**. Dit is het geraamte van de vlieger.

geraamte

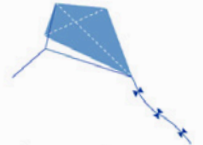
Bekleding

Knip of snij het vel vliegerpapier van links onder naar rechtsboven door. Keer een deel om en plak de delen weer aan elkaar, nu ontstaat de bekende ruitvorm. Vouw de puntjes naar binnen. Dit is de bekleding.

Leg het geraamte over de bekleding. Vouw de bekleding over het bindkoord van het geraamte en plak vast met lijm.

De toom

Bevestig een stuk vliegerkoord van minimaal 110 cm aan de boven- en onderzijde van de vlieger, dit is de toom. De toom komt aan de voorzijde van de vlieger, dit is de zijde waar de bekleding zit, de zijde waar het geraamte zichtbaar is is de achterzijde van de vlieger. Knoop de ring aan de toom met de leeuwerikskop. Bind aan het einde van het vliegerkoord een stokje met een lengte van twee maal de diameter van de ring. Door dit stokje door de ring te steken wordt het vliegerkoord aan de toom bevestigd. Bevestig een staart van ongeveer 5 meter aan de onderzijde van de vlieger.

Nu kan je gaan vliegeren! Stel de vlieger af door de ring over de toom te verschuiven, dit kan door de leeuwerikskop iets los te maken.

www.natuurkundeproefjes.nl/knutselen/kruisvlieger-maken/

Ga in het gras liggen en wolken kijken

Kun jij er figuren in ontdekken? Bedenk je eigen wolkenverhaal!

41

Gelukt!

Planten, kweken en opeten

42

Sperzieboontjes: lekker en makkelijke groeiers!

*Een aardappel kan ook!
Of een avocadopit in een
potje binnen.*

Gelukt!

43 PLANT EEN BOOMPJE OF STRUIK

Gelukt!

EEN BOOM ZORGT VOOR ZUURSTOF, KOELTE EN SCHADUW. VOGELS BOUWEN ER HUN NESTJE IN EN VINDEN ER VOEDSEL. PLANT JIJ ER 1 IN JE TUIN? GEEN PLEK? EEN STRUIK KAN OOK. OF PLANT IN EEN GROTE POT! PAST OOK OP HET BALKON!

ZUURSTOF

KOELTE

SCHADUW

Verstopperkje spelen in het bos

VIND EEN GEHEIME PLEK WAAR JIJ JE GAAT VERSTOPPEN!

Gelukt!

44

45 Bezoek een echte boerderij

Waar komt jouw melk vandaan?
Of de komkommer op je bord?

Op een open dag laten boeren en tuinders je graag zien hoe zij jouw eten produceren!

Check internet voor de open dagen

Gelukt!

Paardenbloem

*Zaadjes blazen.
Paardenbloemkrulletjes*

- Pluk bloeiende paardenbloemen met lange stelen.
- Maak lange inkepingen in de stengels, met je nagels of met een mesje.
- Leg de stengels in een bakje met water.
- Kijk goed: na een tijdje krullen de stengels om tot prachtige, sierlijke krullen.

46

47 Welke vlinders heb jij in de tuin?

Vlinders houden van bloemen. Ze leven van de nectar, een zoete stof die in bloemen zit.

Gelukt!

Atalanta

Gehakkelde aurelia

Klein koolwitje

Citroenvlinder

Dagpauwoog

SCHATKIST MET SCHATTEN UIT DE NATUUR

WAT STOP JIJ ALLEMAAL IN JE SCHATKIST?

Steenkje, botje, mooi gekleurd blad, gedroogd bloemetje, eikeltje, kastanje, beukenoot, veertje, mooi stukje schors, etc.

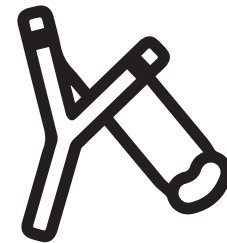
Gelukt!

48

49 maak een katapult

Gelukt!

Expeditie wild spotten

50

IN DE SCHEMER (OCHTEND EN AVOND) HEB JE DE MEESTE KANS!

Gelukt!

GA EEN KEER MEE OP WILDWANDELING OM REEËN TE SPOTTEN. OOK IN DE BUURT VAN BREDKAAN DAT! OP DE VELUWE KAN JE OOK WILDE ZWIJNEN TEGENKOMEN EN HERTEN. CHECK INTERNET!

COLOFON

September 2019
2e druk januari 2020

Ontwikkeld ter ere van het 50-jarig bestaan
van Boerderij Wolfslaar september 2019.

Boerderij Wolfslaar

Wolfslaardreef 95, Breda

 www.wolfslaarbreda.nl @boerderijwolfslaar boerderijwolfslaar

Kinderboerderij Parkhoeve Breda - Noord

Tussen de dijken 101, Breda

 www.parkhoevebredanoord.nl @ParkhoeveBreda - NoordKinderboerderij

Boerderij *Wolfslaar*

KINDERBOERDERIJ
Parkhoeve
Breda-Noord

Alle rights reserved © 2019
Gemeente Breda